A°. 1849.

Opregte Haarlemsche Courant van Maandagsche 8 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 29 September.

Men meldt uit Venetie, dat de cholera, welke daar ter stede zulke hevige verwoestingen heeft aangerigt, thans als geheel geweken kan worden beschouwd. — Een napolitaansch oorlogs-vaartuig was voor die stad aangekomen, ten einde eene batterij geschut, welke aan de napelsche Regering toebehoorde, intenemen en naar Napels overtebrengen.

— Uit Florence schrijft men, dat de Groothertog, welke door den Keizer van Oostenrijk met vele eerbewijzen is ontvangen, waarschijnlijk zeer spoedig naar zijne Staten zal terugkeeren. — Tevens wordt gemeld, dat de toscaansche Regering met een nederlandsch bankiers-huis eene leening heeft gesloten tegen den cours van 95 pc. en een commissie-loon van ¼ pc.

— Te Ancona is het ontschepen van napelsche vlugtelingen, welke zich derwaarts hadden begeven, belet.

Er worden in den Kerkelijken-Staat pogingen aangewend, om de censuur weder op eene geregelde en duurzame wijze in werking te brengen.

Men schrijft uit Rome, dat het geregtelijk onderzoek, 't welk thans omtrent de moordenaars van den minister *Rossi* is gelast, het bewijs heeft opgeleverd, dat er eene zamenzwering bestond, ten einde dien staatsman tot elken prijs van het leven te berooven, dewijl men de overtuiging had bekomen, dat hij voornemens was, om den geest der omwenteling voor goed te onderdrukken, en juist den dag, waarop hij vermoord is, een daartoe strekkend voorstel zou hebben gedaan. Het schijnt echter, dat de booswicht, die den moord gepleegd heeft, naar N. America is ontvlugt.

— Men schrijft uit Napels, dat het bekende wonder van den Heiligen *Januarius* dezer dagen weder, ten aanschouwe van eene groote menigte volks, aldaar had plaats gehad, en dat den volgenden dag, toen de Paus de Kerk, waarin de overblijfselen van dien Heilige worden bewaard, bezocht, het wonder andermaal is bespeurd; — iets, waarvan tot nu toe geen voorbeeld bestond.

WEENEN, 2 October.

De maarschalk *Radetsky* heeft een togt naar Presburg gedaan, doch is reeds van daar teruggekeerd. De generaal *Haynau* moet reeds in persoon, vergezeld door een adjudant, in de vesting Komorn zijn geweest.

Behalve de observatie-legers in Boheme en in Voorarlberg, zal er ook een observatie corps bij Braunau worden vereenigd, waartoe een gedeelte der troepen zal dienen, welke voor de belegering van Komorn bestemd waren.

— De inschrijvingen voor de nieuwe leening zijn in Oostenrijk en in de Kroonlanden tot 22 à 23 millioenen geklommen.

— Het gerucht van eene aanranding van den persoon van *Görgey*, door een der graven *Zichy*, blijkt ongegrond te zijn.

BERLIJN, 4 October.

De Eerste-Kamer heeft, met het constitutionele grondbeginsel van vrijheid van godsdienst, tevens aangenomen het beginsel, dat de christelijke godsdienst, als beleden wordende door de groote meerderheid der bevolking, in Pruissen bij al de godsdienstig-burgerlijke instellingen ten grondslag zal worden gelegd, zonder die vrijheid te verkorten.

BERLIJN, 4 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] Er bestaat werkelijk uitzigt op het tot stand brengen eener overeenkomst tusschen Pruissen en Oostenrijk, nopens het Centraal Bewind van geheel Duitschland. Oostenrijk heeft, zegt men, in verschillende opzigten toegegeven, en men voedt dus hoop, dat er aan de bestaande verwarring en onzekerheid, die in de daad bedenkelijke gevolgen zoude hebben kunnen na zich slepen, een einde zal komen. Men behoeft te dien aanzien slechts te letten op de duitsche gewapende scheepsmagt, waarvoor Oostenrijk niets heeft bijgedragen, en waarover het centraal gezag eigenmagtig schijnt te willen beschikken, en op den telkens herhaalden strijd tusschen de pruissische en de zuidduitsche soldaten in het zuidwesten van Duitschland, tegenover eene centrale magt, die geene middelen bezit, om zich te doen gelden. — Pruissen, het is plegtig aangekondigd, kan niet dulden, dat het centraal bewind eigenmagtig over deze scheepsmagt beschikke. Het zoude, om dit voltehouden, des noods het zwaard wel moeten trekken, en daardoor Duitschland aan een burger-oorlog blootstellen.

Het geven van inlichting op de vragen van den heer *v. Beckerath*, nopens het tot stand brengen van een duitsch-pruissisch Verbond, is uitgesteld, en wel, zoo men verzekert, tot overmorgen. Morgen zal het daaromtrent te geven antwoord in den Raad der ministers worden overwogen, en zal de heer *v. Bodelschwing*, de voorzitter van den Raad van bestuur van het pruissische Verbond, die vergadering bijwonen. Deze staatsman is een ijverig voorstander van een naauw vereenigd Duitschland.

FRANKFORT, 4 October.

[*Uit bijzondere brieven.*] De *Prins van Pruissen* is heden namiddag naar Karlsruhe vertrokken, doch hij zal weldra herwaarts terugkeeren. Men zegt, dat de aartshertog Rijks-bestuurder met den *Prins van Pruissen* is overeengekomen, om het 30ste regiment pruissische infanterie naar Baden te verleggen, en zulks, ten einde het herhalen der in den laatsten tijd zoo menigvuldige vechtpartijen te verhoeden. Een battaillon groot-hertogelijk hessische infanterie zal waarschijnlijk, in de plaats der pruissische troepen, hier in bezetting komen.

Verder wordt verhaald, dat de oostenrijksche generaal *v. Schirmling* tot opperbevelhebber der hier in garnizoen liggende Rijks-troepen zal worden benoemd, welke betrekking sedert 5 maanden onbezet is. Ook spreekt men er weder van, dat de aartshertog *Albrecht* van Oostenrijk tot gouverneur van Mainz zal worden aangesteld, en de thans over de in Voorarlberg vereenigde oostenrijksche troepen bevelvoerende prins *v. Schwarzenberg* tot onder-gouverneur dier vesting. — Men meent, dat het bijeentrekken van een oostenrijksch leger in Boheme met geenerlei vijandige oogmerken tegen Pruissen in verband staat.

VAN DEN RIJN, 5 October.

In het groothertogdom Baden is eene zoogenaamde eere-regtbank opgerigt, welker leden voor de helft uit pruissische, en voor de andere helft uit badensche officieren bestaat. Voor deze regtbank zullen teregtstaan alle officieren, welke in den opstand in Baden betrokken geweest, doch niet voor den krijgsraad gebragt zijn. Zij zal beslissen, of die lieden nog waardig kunnen gekeurd worden, om in de krijgsdienst te blijven.

— In Bruchsal is eene zamenzwering ontdekt, om de daar gevangengehoudene staatkundige misdadigers met geweld uit hunnen kerker te verlossen. Dit voornemen is echter bij tijds ontdekt en verijdeld.

PARIJS, 4 October.

De zitting der Wetgevende Vergadering van heden heeft weinig belangrijks opgeleverd. In dezelve is beraadslaagd over het wets-ontwerp, betreffende de werkzaamheden aan het gebouw der Louvre. Het eerste ontwerp, 't welk eene vergrooting op eene uitgebreide schaal inhield, is opgegeven geworden, en een ontwerp van mindere uitgebreidheid, 't welk door de commissie is voorgeslagen, is aangenomen, nadat de minister van openbare werken, *Lacrosse*, zich daarmede had vereenigd. Zes millioenen zijn thans voor de werkzaamheden beschikbaar gesteld, welke zullen bestaan in het afbreken van de aan den Staat behoorende gebouwen tusschen de Louvre en de Tuilerien, gelijk mede van de aan bijzondere personen toebehoorende woonhuizen, welke tot dat einde zullen worden aangekocht; eindelijk in het verlengen van de straat Rivoli, van de straat Rohan tot aan die de la Bibliothèque. Het verdient vermelding, dat het bedoelde ontwerp met 310 tegen 239 stemmen is aangenomen; dat een gedeelte van de liberalen en republikeinen voor het bewind heeft gestemd, doch daarentegen vele leden der gematigde partij en der legitimisten tegen het ministerie.

In de bureaux hebben de gebeurtenissen te Rome aanleiding gegeven tot eene hoogst belangrijke en levendige woordenwisseling. Van eene clericale zijde wordt opgemerkt, dat het staatkundige gevoelen van de heeren *Molé* en *Thiers* wel denkelijk de bovenhand zal behouden. De genoemde staatslieden zouden namelijk verlangen, dat eens en voor altijd het beginsel worde aangenomen en volgehouden, dat Frankrijk naar Rome is getrokken met het eenige doel, om de pausselijke onafhankelijkheid, welke nooit ongestraft is aangerand, te herstellen.

Van den clericalen kant wordt beweerd, dat een ieder heeft moeten bevroeden, dat het doel der fransche expeditie geweest is het herstel van het tijdelijke gezag van den Paus, en dat het te betreuren is, dat de fransche bewindslieden in der tijd niet moed genoeg hebben gehad, om openlijk voor dat doel uittekomen.

De leden der commissie, welke de krediet-wetten voor de italiaansche expeditie zal onderzoeken, hebben den heer *Molé* tot voorzitter en den heer *Beugnot* tot secretaris gekozen. Men meent hierin een blijk te zien, dat de meerderheid dier commissie *volstrekt niet* instemt met de staatkundige gevoelens, welke in den brief van den Voorzitter *L. Napoleon* aan zijnen adjudant *Ney* zijn ontwikkeld. Het schijnt inmiddels, dat de heeren *Molé* en *Thiers* in een opzigt verschillen. De eerste staatsman zou, altijd onder voorbehoud dat men den Paus aan geene voorwaarden onderwerpe, vermeenen dat Rome vooreerst nog bezet moet blijven; de heer *Thiers* daarentegen dringt op de onmiddelijke ontruiming dier stad aan. Hij wordt te dier zake vinnig gehekeld door de liberalen, die niet nalaten optemerken, dat de heer *Thiers* zelfs verder wil gaan dan een *de Montalembert*. Van die zijde wordt eene vergelijking gemaakt tusschen de staatkunde van den heer *Thiers* in 1847, en de gevoelens, welke hij thans in 1849 op den voorgrond stelt, en wordt beweerd, dat het een hoogst zonderling verschijnsel is, den genoemden staatsman te hooren gewagen van het laatste manifest van den Paus, als van een stuk, 't welk allezins voldoende is, en het *ultimatum* bevat der hervormingen, die het opperhoofd der r. k. Kerk aan zijne onderdanen kan en mag toestaan.

Men meent, dat eene meerderheid van 8 leden der commissie gestemd is voor het bezethouden van Rome. De overige 7 leden zouden verdeeld zijn, hetzij omtrent het onmiddelijk terugroepen der krijgsmagt, hetzij omtrent de voorwaarden, waaraan de fransche bewindslieden behoorden te worden onderworpen, in geval Rome bezet mogt blijven.

De dagbladen behelzen eene opgaaf van de sterkte van het expeditie-leger, waaruit blijkt, dat het thans telt 38,081 manschappen en 3,138 paarden. De geheele uitgaaf voor die krijgsmagt, gedurende de 8 laatste maanden van 1849, beloopt 18 millioenen; van welke tien millioenen hebben gestrekt om het leger te brengen van den voet van vrede op dien van oorlog.

— Het verbieden van het tooneelstuk *Rome* is indedaad aanteemerken als eene gebeurtenis van eenig staatkundig belang. De door de Regering genomen maatregel zal denkelijk in de Wetgevende Vergadering ter spraak worden gebragt, en bij die gelegenheid zal zeker de noodzakelijkheid van de censuur op de tooneelstukken overwogen worden. Men verdiept zich steeds in gissingen, nopens de redenen, welke de Regering hebben geleid tot het verbieden van dat stuk, nadat het reeds eenige malen was vertoond. Volgens sommigen, heeft de pausselijke Nuntius daarop ernstig aangedrongen. Van eene andere zijde wordt daarentegen medegedeeld, dat de generaal *Changarnier* zulks heeft verlangd, omdat hij zeker wist, dat een aantal officieren en onderofficieren der bezetting van Parijs voornemens waren, om zich te wreken op de democraten en socialisten, die zich niet ontzagen, om de fransche vlag uittefluiten en te beschimpen. De generaal *Changarnier* zou den minister *Dufaure* hebben laten weten, dat, indien het stuk niet verboden werd, hij voor zijne soldaten niet kon instaan. Inmiddels zouden aan de bestuurders van den schouwburg Porte St. Martin, van wege den heer *Dufaure*, 10,000 fr. als schadevergoeding zijn uitbetaald.

— Dezer dagen is een agent van het bankiershuis *Torlonia* uit Rome hier aangekomen. Men denkt, dat deze persoon belast is, om met eenige kapitalisten alhier te onderhandelen over eene leening, welke het pausselijke gouvernement voornemens is te sluiten.

Hier is teruggekomen de heer *de Persigny*, die onlangs door den Voorzitter *L. Napoleon* met eene zending naar de noordsche mogendheden is belast geworden. Men zegt, dat hij eerlang naar Londen zal vertrekken, om te onderhandelen over de hongaarsche aangelegenheden.

— Het berigt, 't welk gisteren door eenige spaansche dagbladen is medegedeeld, nopens de aftreding van den minister *Narvaez*, wordt door het ministeriële dagblad *Heraldo* bepaald tegengesproken.

LONDEN, 4 October ('s avonds).

Volgens hier, over Malta, ontvangene berigten uit Konstantinopel van 19 September, heeft zoo wel de oostenrijksche als de russische gezant in de stad zijne vlag gestreken en de diplomatieke betrekkingen met de Porte afgebroken, ter zake van het weigeren der uitlevering van de poolsche en hongaarsche opstandelingen. Men verwachtte te Konstantinopel nog verdere bedreigingen van Rusland en Oostenrijk; doch men rekende tevens op de ondersteuning van Engeland en Frankrijk, en vleide zich, dat het geschil geene ernstige gevolgen zou hebben. — De turksche vloot, bestaande uit 18 bodems, zoo groote als kleine, lag in de Zee van Marmora. — Men verzekerde, dat *Kossuth*, *Dembinski*, *Meszaros*, *Bem*, *Guyon*, *Perczel* en omstreeks 200 andere uitgeweken officieren van het hongaarsche leger, van Widdin op weg naar Konstantinopel waren, voorzien van engelsche passen.

De hoofden van den op Cephalonia uitgebroken opstand waren, volgens berigt uit Patras van 22 September, laatstelijk nog niet gevangengenomen; maar de opstand werd als bedwongen beschouwd. De britsche vloot, onder bevel van den admiraal *Parker*, was van het genoemde eiland naar Corfu vertrokken.

— Ons ministerieël avondblad verklaart heden, dat het nu zeker is, dat Rusland, — indien het een enkelen stap mogt doen, om de uitlevering van *Kossuth* en diens lotgenooten met geweld te verkrijgen, of om de Porte te tuchtigen wegens het weigeren der uitlevering, — gevaar loopt van zich den gewapenden tegenstand van Engeland op den hals te halen. Voor 't overige meent dit blad, dat van diplomatieke onderhandelingen over het gerezen geschil niets goeds te verwachten is; maar dat de eenige kans van eene vredelievende oplossing gelegen is in de waarschijnlijkheid, dat de hongaarsche vlugtelingen nu reeds zich buiten het bereik zoowel van Turkije als van Rusland bevinden.

— De heden uit Lissabon te Southampton aangebragte tijdingen van 29 September behelzen geen belangrijk nieuws.

— Met een walvisch-vaarder, die gisteren uit Straat-Davis te Hull is aangekomen, heeft men berigten ontvangen, welke eenige hoop geven, dat de schepen, die in het voorjaar van 1845, onder bevel van sir *John Franklin*, naar de noordpool-streken zijn vertrokken, doch van welke daarna geene tijdingen ontvangen noch sporen gevonden zijn, zich in veiligheid bevinden. Zij zouden namelijk nog in Maart j. l. door de inboorlingen gezien zijn, bezet in het ijs in Prins-Regents-baai. Volgens diezelfde opgaven, zouden de schepen van sir *James Ross*, welke zijn uitgezonden om sir *J. Franklin* opte-zoeken, destijds ten zuiden van de genoemde baai gezien zijn.

'S GRAVENHAGE, 5 October.

Bij de staatsbegrooting voor het dienstjaar 1850, welke in de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal van 21 September is ingekomen, worden de volgende hoofdstukken der begrooting van de staats-uitgaven dus vastgesteld: 1ste hoofdstuk, A, Huis des Konings *f* 800,000; B, onvoorziene uitgaven, *f* 100,000. — 2. Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings, *f* 578,874. — 3. Departement

van buitenlandsche zaken, *f* 519,052. — 4. Depart. van justitie. *f* 2,346,179. — 5. Depart. van binnenl. zaken, *f* 4,762,484. — 6. Depart. voor de zaken der hervormde eeredienst, enz., *f* 1,646,962. — 7. Depart. voor de zaken der roomsch kath. eeredienst, *f* 541,848. — 8. Depart. van marine, *f* 5,323,600.

Omtrent de overige hoofdstukken der begrooting zijn de stukken nog niet rondgedeeld.

In de memorie van toelichting wegens Hoofdstuk VIII wordt, onder anderen, gezegd, dat de Regering tot dus verre geene vrijheid gevonden heeft, om tot de suppressie van een zoo belangrijk arsenaal van aanbouw, als dat van Rotterdam, overtegaan, daar het te vreezen is dat de te verkrijgen besparingen niet zouden opwegen tegen de nadeelen, die daaruit voor de kracht en het goed beheer der zeemagt moeten voortspruiten.

Buitendien zijn er overwegingen aanhangig omtrent eene aanzienlijke inkrimping der uitrustings-etablissementen te Willemsoord en te Hellevoetsluis, die, tot de meest mogelijke eenvoudigheid teruggebragt zijnde, welligt eene meer aanzienlijke bezuiniging dan de boven bedoelde zouden opleveren. Om deze en andere overwegingen heeft de Regering het raadzaam geacht, te dezer zake nog geene afdoende beslissing te moeten nemen, en alzoo bij de onderwerpelijke begrooting de kosten voor de verschillende maritime etablissementen op den vroegeren voet uit te trekken. Niettemin heeft zij gezorgd, door het brengen van een begrootingspost, waarop de kosten van overbrenging van gebouwen en materialen, bij eventuele inkrimping van een of meerder van 's Rijks etablissementen, kunnen aangewezen worden, dat, des noodig, de kosten, die het gevolg mogten zijn der uitvoering van een definitief plan, geene nadere wettelijke regeling zullen behoeven.

'S GRAVENHAGE, 6 October.

Heden heeft de Hooge-Raad uitspraak gedaan in de bekende zaak van *C. E. de Bourbon* tegen den Staat. Daarbij is gebleken, dat de eisscher, in October 1845, eene verbindtenis met drie ministers heeft aangegaan, strekkende om, tegen eene som van *f* 300,000, behalve jaarlijksche uitkeeringen, zekere *geheimen* kenbaar te maken, onder beding, dat indien deze niet geheel aan het oogmerk beantwoordden, er, naar gelang daarvan, eene vermindering van de uitkeeren som zoude plaats hebben.

Verder is bij de uitspraak gebleken, dat 'er tusschen partijen verschil is gerezen over de uitgestrektheid van het geleverde; — dat met gemeen overleg vier hoofdofficieren zijn benoemd, om hun gevoelen, nopens dit verschil, te kennen te geven, en dat deze eenstemmig hebben verklaard, dat de eisscher geregtigd was, om de betaling van een twintigste van de bedongen som, te weten van *f* 15,000, te vorderen.

De Hooge Raad heeft den eischer zijne vordering geheel toegewezen, op grond, dat de ministers hebben gecontracteerd, namens den Staat, over zaken, tot hunnen werkkring behoorende; — dat, indien de ministers daarbij hunne bevoegdheid zijn te buiten gegaan, of hunne magt hebben overschreden, dit wel kan leiden tot geschillen tusschen den Staat en de ministers en eene actie tot vrijwaring, maar dat het geenszins aan den mede-contractant heeft gestaan, om, voor het sluiten der overeenkomst, in staatkundige beschouwingen dienaangaande te treden, omtrent welke hij zich toch geene zekerheid konde verschaffen.

— Naar men verzekert, wordt 'er steeds onderhandeld over de zamenstelling van een nieuw bewind, en heeft er eene conferentie plaats gehad van de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal*.

— Z. K. H. Prins *Hendrik* heeft, namens Z. M. den Koning, de zitting van de Kamer der vertegenwoordigers van het groothertogdom Luxemburg geopend.

HAARLEM, 5 October.

Te Rotterdam zijn tot leden van den stedelijken Raad verkozen de heeren *D. Burger* en *Joost van Vollenhoven*; — te Delft, de heer *C. F. van Berkel*.

Te Groningen zijn in de laatste dagen geene cholera-gevallen voorgekomen; 3 lijders gestorven, 6 hersteld. Totaal 1449 zieken, waarvan 748 zijn overleden, en 701 hersteld. — Het hevigst heeft de cholera daar gewoed in de week van 19 tot 26 Julij; toen zijn 306 personen door de dezelve aangetast. 197 overleden. — In het cholera-hospitaal zijn 194 lijders opgenomen, waarvan 99 overl. en 95 hersteld zijn.

Te Schiedam zijn van 28 Sept. tot en met 4 Oct. 9 personen door de cholera aangetast, overl. 3, hersteld 7. In behandeling bleven 10 lijders.

Te Assen van 1 tot 4 Oct. aangetast 3, overl. 1. — Te Coevorden van 28 Sept. tot 4 Oct. aangetast 5, overl. 3.

— Te Haarlem kan de heerschende ziekte als genoegzaam geweken worden aangemerkt, en is dien ten gevolge den 6den October het cholera-ziekenhuis ontruimd.

Heeren Curatoren van het Athenaeum te Deventer hebben ons verzocht het volgende te plaatsen:

„ In het rapport, door de commissie, belast met het onderzoek van het verslag nopens den staat der hooge, middelbare en lagere scholen, in de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal van den 11den September 1849 uitgebragt, wordt een ongunstig oordeel geveld over het Athenaeum te Deventer. Dat oordeel doet natuurlijk aan Curatoren van dit Athenaeum zeer leed; maar gelukkig mogen zij hetzelve grootendeels toeschrijven aan mindere bekendheid van de heeren rapporteurs met den toestand en de hulpmiddelen dier inrigting. De commissie drukt het gevoelen uit, dat *hetzelve niet langer zoude mogen zijn eene Academie op een kleiner voet, maar zich tot eene bloot propaedeutische leerschool zoude moeten bepalen.* Maar wanneer dan toch heeft het Athenaeum te Deventer op de eer eener kleine Academie aanspraak gemaakt? Weet de commissie dan niet, dat men te Deventer juist datzelfde doel voor oogen houdt en aan de verbetering en uitbreiding van het propaedeutisch onderwijs de meeste zorg besteedt, met welk oogmerk reeds voor een aantal jaren bij de bestaande professoraten afzonderlijke leerstoelen voor de vaderlandsche geschiedenis en letterkunde en voor de kruid- en scheikunde zijn opgerigt? Slechts in twee vakken, de godgeleerdheid en de regtsgeleerdheid, kan men het aan het Athenaeum te Deventer tot een candidaats-examen brengen. Maar heeft het Athenaeum in deze vakken (vooral in de regtsgeleerdheid) dan in evenredigheid minder verdienstelijke leerlingen geleverd dan de Academien? Het zoude niet moeijelijk vallen, juist het tegendeel te bewijzen en een groot aantal bekwame mannen optenoemen, die te Deventer hunne eerste opleiding hebben genoten.

„ In het voorbijgaan van het opgeheven Athenaeum te Franeker sprekende, noemt de commissie hetzelve *die eens zoo belangrijke kweekschool van hoogleeraren voor Leijden en andere academien;* alsof het Athenaeum van Deventer niet evenveel aanspraak op dien eeretitel mogt maken als dat van Franeker. Inderdaad ook in dit opzigt heeft het algemeen groote verpligting aan Deventer.

„ Nog spreekt de commissie *van de zoo beperkte hulpmiddelen van het onderwijs* aan Deventers Athenaeum, en gewaagt tevens met eenigen ophef van de aanzienlijke verbeteringen elders aangebragt. De commissie schijnt dus niet te weten: dat het Athenaeum van Deventer in het bezit is van eene belangrijke bibliotheek, die nog jaarlijks vermeerderd wordt; dat er eene zeer goede gehoorzaal aanwezig is; dat een scheikundig laboratorium niet ontbreekt, en dat het kabinet van natuurkundige werktuigen voor alsnog dat van Amsterdam verre overtreft.

„ Verder moet opgemerkt worden, dat het Athenaeum te Deventer reeds werkelijk, zoo als de commissie het wenschelijk acht, zijne gehoorzalen geopend heeft voor hen, die tot verschillende takken van handel en nijverheid bestemd worden, of die, zonder academische studien te willen volgen, echter eene hoogere wetenschappelijke opleiding verlangen. Immers na afloop van den cursus in de 2e afdeeling van het gymnasium, is voor de zoo even genoemden de gelegenheid geopend om dien cursus nog gedurende twee jaren voorttezetten en dan onderwijs te ontvangen in de nederlandsche taal- en letterkunde, de fransche, hoogduitsche en engelsche letterkunde, de hoogere wiskunde, de sterrekunde, de natuurkunde, de scheikunde, de kruidkunde, de natuurlijke historie, het handelsregt en de volkshuishoudkunde. Bezwaarlijk zal men ergens, behalve te Delft en te Amsterdam, zoodanige gelegenheid vinden, en men mag vertrouwen dat, wanneer dezelve eenmaal meer bekend zal zijn, van haar ruimschoots gebruik zal gemaakt worden. In ieder geval meenen Curatoren getoond te hebben, dat zij op de hoogte zijn van hunnen tijd, en dat zij de vruchten van het Athenaeum niet kleingeestig beperken tot datgene, wat de oorspronkelijke inrigting medebragt."

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 6 October. Den 5den dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Susanna Christina*, kapt. Corbière van Batavia, Wortelboer van Bordeaux, Mutel van Caen, J. Croesse van Londen, Jack van Sunderland, van Camminga van Riga, Torkelsen van Arendahl, Thuus en Gjersoe, beide van Drammen en E. Holmer van Fredrikstad; niets uitgezeild; de wind w. n. w. en w.

Den 3den dezer is in het Vlie binnengekomen Teppema van Londen, Munneke van Newcastle, Klein van Engeland, Schurdt van Archangel, Nielsen van Dantzig en Moller van Arendahl, hieronder de schepen gisteren gemeld.

Den 1sten Sept. is op 14° n. b. en 25° w. l. gepraaid het schip *Loopuyt*, kapt. van Wijk Jurriaanse, van Rotterdam naar Batavia.

Te Harlingen zijn aangekomen Nevill van Londen en Luders van Dantzig. Te Termunterzijl Lodewijks en Mooi, beide uit Noorwegen. Te Brouwershaven W. Darnell en Williams, beide van Leverpool en Schenk van Libau. Te Vere Sharp van Seaham. Te Suriname het schip *de Snelheid*, kapt. Gorter van Genua. Te Baltimore het schip *Powhattan*, kapt. Hayden; te Newjork de schepen *Rosa Standish*, kapt. Magna, beide van Rotterdam en *Chesapeake*, kapt. Lambert van Amsterdam. Te Triest van der Veer van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 *October.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53¾	à	54¼	54
„ „ „	3	63½	„	64	63¾
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	83¼	„	¾	83⅝
„ Oost. Ind. Leen.	4	83	„	½	83¼
„ Am. Synd.	3½	83¼	„	¾	83½
„ Handelmaatsch. *resc.*	4½	164¾	„	165¼	165
„ Holl. Spoorw.		62½	„	63	62¾
„ Rijn „	4½	81¾	„	82¼	82
„ Aand. Haarl. Meer	4½		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3	52	„	½	52⅛
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104¾	„	105¼	105
„ „ „ 1828/29	5		„		
„ „ Amst. 1831	5	93¼	„	¾	93½
„ leen. 1840	4	86¼	„	¾	86½
„ inschr. *Stieglitz*	4	83¾	„	84½	84¼
„ „ grootb.	6	63¾	„	64¼	64
„ Certific.	6		„		
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300: —			„		
„ „ 1835 „ 500: —		142	„	143	142½
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen.	3	29¾	„	30¼	30
„ „ „	3	31	„	½	31¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	10½	„	¾	10⅝
„ „ onbep. St.	5	10	„	¾	10 11/16
„ Coupons		7¾	„	8¼	
„ Neg. Londen 1842	3	35	„	½	35¼
„ Binnenl. Schuld	3	27	„	½	27¼
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Gell*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	86¼	„	¾	86⅜
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	44½	„	45	44⅝
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	16½	„	17	16¾
VENEZUELA. Neg. Londen	2½	24½	„	25	24¾
MEXICO. Neg. Londen	5	25¾	„	26½	26¼
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie neg. bij *Rothschildt* 46½. Frankrijk originele certific. 5 pc. 85. Napels cert. *Rothschildt* 4⅝. Brazilie neg. 1824, 89. Peru 53.

De markt in binnenl. fondsen was heden iets williger gestemd, met vrij levendigen handel in 2½ en 4 pc. w. s. Ook de meeste buitenl. fondsen waren iets vaster, met uitzondering der oostenrijksche metallieken. N. Metalliek 90 *à* ½, 90⅛. *In spaansche fondsen was de handel mede vrij levendig.*

MADRID, 29 September. De 5 pc. 11⅝ à 9/16; 3 pc. 27 15/16. Coupons 7.

WEENEN, 2 October. De 5 pc. Metall. 95½ à ⅝; 2½ pc. 48½ à 49. Bank-actien 1198 à 1200.

BERLIJN, 4 October. Polen 80¾. De 3½ pc. Schuldbr. 88¾.

FRANKFORT, 4 October. De 5 pc. Metall. 90⅜; dito 2½ pc. 47. De 2½ pc. Ned. 54½. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27⅛.

LONDEN, 4 October. De 3 pc. gecons. resc. 92⅜ à ½. Spanje 16¼ à ¾, en 33½ à 34. Mexico 26¾ à 27. Nederl. 52½ à 53½.

PARIJS, 4 October. De 5 pc. cont. 88,10; ult. 88,15. De 3 pc. cont. 55,55; ult. 55,60. Bank-actien 2315. Rome 78. De 3 pc. Spaansche 34¾; dito binnenl. 27¼.

ANTWERPEN, 5 October. De 5 pc. Spanje 10 7/16; 3 pc. binnenl. 27⅛ à ¼. De 5 pc. Belgie 95½; dito 2½ pc. 49.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 4 October. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,65 à 75. Wigtige Guinjes *f* 12,30 à 50. Dito Engelsche Souvereinen *f* 12,00 à *f* 12,15. Dito Pistolen *f* 9,80 à 90. Nieuwe Louis d'Or *f* 11,05 à 11,15. Stukken van 20 fr. *f* 9,55 à 65 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 per N. P. fijn 12¾ à 13½ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 103,50 à 104,50 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,50 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,35 à 37. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 1,74 à 77.

*** Ondertrouwd:
HEEMSTEDE, 5 October 1849. Eenige kennisgeving.
F. H. KLEIN en A. STEGERHOEK.

*** Ondertrouwd:
NIENHUIS, 7 October 1849. Eenige kennisgeving.
H. BRINK, van *Koeverden*, en R. ARENDS.

*** Getrouwd:
HELDER, 4 October 1849.
C. W. MUSQUETIER, Luit. der Artillerie, en A. W. C. TINDAL.

*** Te KLOETINGE is den 3den October 1849 van een' welgeschapen ZOON bevallen *K. M. SEPTER*, Echtgenoot van ABR. DE HEER, Onderwijzer.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aantenemen.

*** Bevallen van eene DOCHTER de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *RAM — DES TOMBE*.
UTRECHT, 3 October 1849.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *MARGARETHA ABRAHAMINA HUSSON*, geliefde Echtgenoot van H. HEENK.
WOUBRUGGE, 3 October 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *M. M. JOHA*, geliefde Echtgenoote van
ALKMAAR, 3 October 1849. G. VAN DE POL Cz. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *G. J. M. VAN HEMERT*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, 5 October 1849. H. A. KRAMERS. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *D. DONKER*, geliefde Echtgenoote van
KOOG AAN DE ZAAN, 5 October 1849. T. DUIJVIS Jz.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *E. G. VAN DER HORST*, geliefde Echtgenoote van
HAARLEM, 5 October 1849. J. H. WALLBRINK.

*** Heden overleed ons jongste Kindje, CONSTANTIA WILHELMINA, den ouderdom van elf weken bereikt hebbende.
ZUTPHEN, 2 October 1849. J. W. TICHLER. C. G. TICHLER, geb. VAN REES.

*** Op den 2den October 1849 overleed op *den Huize* BAKENBERG, onder *Arnhem*, Mejufvrouw ANNA FREDERICA RICHTER, in den ouderdom van 72 jaren. Eenige kennisgeving.

*** Op den Huize *Bleyendaal* overleed heden, op het onverwachts, Zijne Excellentie REYNDERT Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, gepd. Luitenant-Generaal, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en Kommandeur van die der Eikenkroon.
SOEST, den 2den October 1849.

*** Heden overleed, na een kort, doch hevig lijden, onze veel geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, PIETRONELLA KAROLINA LAMMERS, in den ouderdom van 29½ jaar. *Uit aller naam*,
DEVENTER, den 3den October 1849. H. TER GUNNE.

*** Op gisteren avond ontsliep mijn waardige Echtgenoot, de Heer KLAAS WINDELBERG, in den ouderdom van 79 jaren, aan eene ontzinking van krachten, na eene gelukkige Echtvereeniging van tien en een half jaar, mij twee Kinderen nalatende, nog te jong om hun verlies te beseffen. G. B. MAAS, Wede. *K. Windelberg*.
ZAANDAM, 4 October 1849.

*** Heden overleed ons jongste Kind, JACOBUS, in den ouderdom van circa één jaar.
DORDRECHT, den 5den October 1849. Eenige kennisgeving. L. SCHOUTEN. C. C. A. SCHOUTEN, VAN KAMEN.

*** Voor de bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen waarden Vader en Behuwd-Vader, *G. T. Moll*, betuigen wij, ook namens onze Betrekkingen, onzen welmeenenden dank.
ROTTERDAM, den 6den October 1849. D. H. MOLL, Wed. *Wilh. Bunge*. H. A. VAN OVERZEE. A. S. VAN OVERZEE, MOLL.

*** AANKONDIGING.
DE GOUVERNEUR VAN FRIESLAND brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, op heden, bij Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie heeft plaats gehad de TWEEDE UITLOTING uit de Negotiatie groot *f* 60,000 en de EERSTE of GEHEELE UITLOTING van de Negotiatie groot *f* 20,000, beide ten laste van de Provincie *Friesland*, om te strekken tot vinding der kosten van aanleg van eenen stroomleidenden Dam door de Geul *de Balg*, bij *Ameland*, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot: wegens eerstgenoemde Leening de navolgende *dertig Aandeelen*, uitmakende een kapitaal van *dertig duizend Gulden*, als: N°. 4, 7, 9, 10, 11, 15, 26, 29, 30, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 53, 54, 55, 57, 58, 59 en 60, en wegens laatstgenoemde *twintig Aandeelen*, uitmakende het geheele kapitaal dier Leening van *twintig duizend Gulden*, gequoteerd met N°. 1 tot en met 20, alle betaalbaar op den *laatsten December* 1849.
Leeuwarden, den 2den October 1849. De Gouverneur van Friesland, VAN PANHUIJS.

*** C. M. P. TEN SANDE en J. JARMAN, Directeuren der *Brand-Maatschappij* te Amsterdam (in den jare 1790 binnen Amsterdam opgerigt, ter verzekering voor Brand op Gebouwen, Koopmanschappen, Meubelen, enz.), adverteren: dat zij, met goedvinden van de Wel-Edele Heeren *Commissarissen*, ten Kantore van gemelde Maatschappij, op de Keizersgracht, bij de Leliegracht, N°. 2916, zullen vaceren, op Woensdag den 17den October dezes jaars en vervolgens des Woensdags en Zaturdags, des voormiddags van 10 tot 1 ure, tot **BETALING van 5 pCt. UITDEELING** over het afgeloopen 59ste Boekjaar, tegen intrekking van de geteekende Kwitantiën.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of iets onder zich mogten hebben behoorende tot den Boedel van wijle Mejufvrouw GEERTRUIDA NEDERBERG, Weduwe van den Heer *Har-*

manus Smit, gewoond hebbende te Haarlem en zijnde overleden 25 Julij 1849, worden verzocht daarvan vóór den 18^{den} dezer maand October opgave te doen, ten Kantore van den Notaris WALAARDT SACRÉ, te Haarlem.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer WOUTER ZINTEL, in leven Schipper en Koopman, gewoond hebbende te Hazerswoude en aldaar overleden den 18^{den} September 1849, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 20sten October 1849, ten Kantore van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, residerende te Hazerswoude.

*** Al wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan nu wijlen den Heer BERNARDUS EVERWENNINK, vroeger Kamerbehanger, gewoond hebbende en op 22 September 1849 overleden te Zutphen, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, uiterlijk vóór 15 November e. k., ter woonstede van Mejufvrouw de Weduwe B. EVERWENNINK, of ten Kantore van den Notaris M^r. D. EVEKINK, te Zutphen.

*** De onbekende schuldeischers van wijlen den Notaris H. BECKING, op den 13^{den} Januarij 1849 te Zelhem overleden, worden bij deze voor de laatste maal opgeroepen, om alsnog voor den eersten November dezes jaars, ten Kantore van den Notaris J. D. PASTEUR, te Doetinchem, opgave te doen van hunne vorderingen.

*** Tegen p° of half November verlangt men een' ONDERMEESTER van rang en in staat zonder Orgel voor te zingen. Bij de gelegenheid tot oefening in vreemde Talen geniet men een matig Salaris. Brieven *franco*, onder Letter J, aan den Boekhandelaar R. VAN DER POLL, te Zalt-Bommel.

*** Men vraagt op een aanzienlijk Instituut: Een' JONGELING, niet beneden de 17 jaren, die het Fransch vlug spreekt en met de gronden der Engelsche en Hoogd. Taal niet onbekend is. Adres *franco*, onder Lett. X., bij den Boekhandelaar J. Az. DOYER, te Arnhem.

*** IEMAND genegen zijnde zich tot den Onderwijzersstand te bekwamen en verdere opleiding, ook in het aanleeren der *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche* Talen begeerende, kan hiertoe, op aannemelijke voorwaarden, gelegenheid vinden bij J. G. LEEDEGANG, Onderwijzer te Numansdorp, gezegd de Buitensluis. — Belanghebbenden vervoegen zich in *persoon*, of per *vrachtvrije* Brieven, met opgave van ouderdom, aan gen. Onderwijzer.

*** Te 's Gravenhage vraagt men, terstond, in eene Apotheek en Droogist: Een geëxamineerde BEDIENDE, van de Gereformeerde Godsdienst en met de beste getuigschriften voorzien. Adres, *franco*, bij den Heer VAN STADEN, Torenstraat, onder Letter D.

*** EEN BANKETBAKKERS-BEDIENDE wordt er gevraagd, met primo November aanstaande. Adres *franco*, onder Letter IJ., bij den Boekhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

Op een uitgestrekt Landgoed, in de Provincie Gelderland gelegen, wordt verlangd: Een gehuwd TUINMAN, van middelbare jaren, de Hervormde Godsdienst belijdende en zijn vak grondig verstaande. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letters A. Z., bij den Boekverkooper FAASSEN, te Tiel.

*** **In het gesticht tot verbetering**, onder het Bestuur van den Heer J. J. RIPPENS, te 's Hertogenbosch, is thans wederom gelegenheid tot verpleging van een TWEETAL PERSONEN, wier gedrag een naauwkeurig toezigt noodzakelijk maakt.

Nopens het Gesticht en de wijze van verpleging zullen de verlangd wordende inlichtingen, niet dan op *vrachtvrije* Brieven, verstrekt worden door den Heer Directeur RIPPENS, die de belanghebbenden, tot het erlangen van bijzondere narigten, mag verwijzen naar den Heer Officier van Justitie, M^r. J. D. W. PAPE, te 's Hertogenbosch.

*** Eene JONGE JUFVROUW, van de R. C. Godsdienst, die zich reeds sedert eenigen tijd aan het Onderwijs heeft gewijd en haar Examen in de Hollandsche en Fransche Talen heeft afgelegd, zag zich gaarne geplaatst als SECONDANTE op eene uitgebreide School, waar tevens gelegenheid is om zich verder in de Hoogduitsche en Engelsche Talen te oefenen. Op Salaris zal minder gelet worden dan wel op goede behandeling. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren, onder Letter J, bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** Bij eene Familie in Noord-Braband wordt gevraagd, ter vervanging eener Kindermeid: Eene fatsoenlijke JUFVROUW of BONNE, van de R. C. Godsdienst, die in staat is de zorg van 4 Kinderen op zich te nemen; zij moet tevens vlug kunnen Wollen-Naaijen, Stoppen, Mazen, Strijken en Kappen. Diegenen, welke de voldoenste getuigen omtrent gedrag en bekwaamheid kunnen produceren en meermalen in dergelijke betrekking werkzaam zijn geweest, zullen het meest in aanmerking komen. Adres *franco* Brieven, onder Letter A., Postkantoor Bergen-op-Zoom.

*** Een OUDERLOOS MEISJE, van de Protestantsche Godsdienst, biedt zich aan om terstond eene betrekking te aanvaarden, tot oppassing eener zieke Dame of tot geheele bestiering van eene Huishouding met jonge Kinderen, die de moederlijke zorg missen. Brieven *franco*, onder Lett. A. S., bij de Boekhandelaars GEBRs. FELS, te Kampen.

*** *On demande à l'Institut de Doesbourg un SECONDANT du culte protestant, qui sache enseigner avec succès le Français et l'Anglais et qui soit à même de seconder le directeur dans les autres branches d'instruction. Les conditions sont assez favorables. s'Adresser, lettres affranchies, à* T. H. RENSSEN Az.

*** **PAPIER VAN ALBESPEYRES**

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken; *Taf*, om de Fontenellen te ververschen; *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen; verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.

Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. A. Peeters*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort; *B. Adama* en *H. K. Smit*, Apothecar op de Nieuwendijk, N°. 54, te Amsterdam; *Fk. Romeyn Fz.*, te Arnhem; *van den Goorberg*, te Breda; *van Wageningen*, te Dordrecht; *L. G. Smeenk*, te Deventer; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *Dk. Klinkert*, te Haarlem; *J. Mouton en Zonen*, te 's Hage; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *P. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom; *de Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de Wed. *van Ryssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; *H. Martens*, te Tilburg; *A. P. Milius*, te Utrecht; *J. H. Ochtmans Johsz.*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen; *J. Straatman*, te 's Bosch. Geld en Brieven *franco*.

*** **Te HUUR, om dadelijk te aanvaarden.**

In eene der aangenaamste Gemeenten van Noord-Braband, alwaar zich ook eene Protestantsche Gemeente bevindt en goede Scholen zijn, wordt te HUUR aangeboden: Een nieuw HEEREN-HUIS, met Stallen, Koetshuis en goeden Tuin. Te bevragen, onder de Letters D. R., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Eene partij beste ZAND-AARDAPPELEN, gemakkelijk te vervoeren. Te bevragen bij den Tuinman der Hofstede *Meer en Berg*, onder Heemstede, bij Haarlem.

TE KOOP: Eene goed melkgevende EZELIN, met haar Veulen. Te bevragen met *franco* Brieven, Letter A., bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen.

*** Voor zoo ver de voorraad strekt kan men bekomen, bij den Opzigter P. MULDERS, op *Einde-Gooy*, onder Hilversum:

EIKENSTEK, gemiddeld 1 El 2 Palmen en 1 El 5 Palmen, à *f* 11 per 1000.

ESCHDOORNSTEK, gemiddeld 1 El 2 Palmen en 1 El 5 Palmen, à *f* 14 per 1000.

Grove DENNEN, met Kluitjes, 4 Palmen 5 Duimen, à *f* 8 per 1000.

EIKENVEEREN, 3 Ellen 1 Palm en 3 Ellen 7 Palmen, à 15 Cents per stuk.

Blaauwe SERINGENSTRUIKEN, 1 El 2 Palmen en 1 El 5 Palmen, à 15 Cents per stuk.

Fijne SPARREN, 9 Palmen, à 20 Cents per stuk.

Behalve de grove Dennen is alles verplant, derhalve van de pen gestoken en goed geworteld. Aan het water te leveren.

De Brieven *franco* te adresseren aan P. MULDERS, poste restante te Hilversum.

*** W. G. KLEMAN, Makelaar, zal, ten overstaan van den Notaris M^r. S. DORPER, op Maandag den 15^{den} October 1849, des middags ten een ure precies, voor den Stal op de Keizersgracht, bij de Leidschestraat, N°. 3252, te Amsterdam, verkoopen: Eenige differente Koets- en Wagen-PAARDEN, waarbij een zeer gerenomeerde, zwart Langstaart, Ruin, Harddraver, bekend onder den naam van *Kees*; een zesjarig, goed gedresseerd, schimmel Rijpaard en twee Javaansche Paarden, zijnde Hengsten. Een kapitale Stads-Coupé, Koets met Statiebok en Knechts-Staanbank, een Drowsky op Knijpveeren, voor 4 personen, een voor Reis- en Stadsgebruik ingerigte Calesch-Britska, een veritable Engelsche Tweebaks-Wagen, ingerigt voor Bagage en Jagtwagen, met verplaatst wordenden Bak met lederen Kap, een Vigelante voor 4 personen en een Coupé-Vigelante, een fraaije Tweebaks-Zomerwagen, een Tilburrie en eene platte Slede; mitsgaders rijk gemonteerde Tuigen en Stalgoederen. Alles op den verkoopdag te zien. Iemand hier iets ter verkoop bij willende voegen spreke met gemelden Makelaar.

*** ENGESMET & SARLET zullen verkoopen, in *het Lokaal* te Haarlem, op Dingsdag den 16^{den} October 1849 en volgende dagen: HUISRAAD en INBOEDEL en eene groote partij KAGCHELS, ENZ. Dagelijks worden de Goederen aangenomen.

Bovengemelden zullen verkoopen, op Woensdag den 10^{den}, op den middag ten 12 ure, aan den Heerenweg, op den Hoek van de Meester Lot zijn Laan: BROEILESSENAARS, BLOEMENTAFELS, TUINGEREEDSCHAPPEN, RIJZEN, DEKGOED, MANDEN, HOUTWERK, eene partij goede BROEIRAMEN en eene partij GOUDVISSCHEN in den Vijver.

Op den Verkoopdag, van 9 tot 12 ure, te zien.

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING, op den Huize *Raadwijk*, onder Alphen, op Maandag 22 October 1849, des morgens ten 10 ure, en, zoo noodig, den volgenden dag, ten overstaan van den Notaris M^r. C. A. KLUIT, van eene zeer geëxtendeerde partij losse BROEIBAKKEN en RAMEN, een aantal ZONNEBLINDEN of JALOUSIEN van het Huis, alles solide en uitmuntend onderhouden, mitgaders van een TENTWAGENTJE, TILBURRIE met losse Kap, TUIGEN, HOOFDSTELLEN, HAARDEN, KAGCHELS, benevens eene groote partij TUIN- en STAL-GEREEDSCHAPPEN, alsmede van eene aanzienlijke hoeveelheid fijne BLOEM-AARDE, MEST en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Te zien op Vrijdag en Zaturdag 19 en 20 October, van des morgens 10 tot een ure.

*** Op Donderdag den 11^{den} October 1849, des voormiddags ten 11 ure, zal ten Huize van *H. de Ridder*, te Elst, onder Rhenen, publiek verkocht worden: Het ERFPACHTSREGT, tot 1 Januarij 1877, voor *f* 90 jaarlijks, aan 6 Bunders, 61 Roeden en 10 Ellen TABAKSLAND en BOUWLAND, gelegen te Elst voornoemd, ten wederzijde van den Straatweg naar Veenendaal, Sectie H., N°. 700, 710, 711, 713 en 714; mitsgaders het, daarop onlangs nieuw gesticht WOONHUIS, bevattende vijf Benedenvertrekken en eene Bovenkamer, met zeer schoone Vergezigten; voorts Kelder, Zolder en ruime Schuur voor de Tabaksplanterij en den Landbouw.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. W. A. IMMINK, te Amerongen. Brieven *franco*.

*** Door den Notaris H. GOUWELUS GUNNING, te Putten (Gelderland), zal op Dingsdag den 16^{den} October 1849, des voormiddags ten 9 ure, in de Herberg *de Roskam*, te Putten, bij inzet geveild en den 6^{den} November e. k., terzelfder ure en plaatse, verkocht worden:

Het zeer uitgestrekte, aan den Zuiderzeeschen Straatweg, tusschen Nijkerk en Putten, in laatstgemelde Gemeente gelegene, gunstig bekende en schoone LANDGOED *OLDENALLER*, bestaande in een met zware looden platen gedekt Kasteel, bevattende 12 Kamers, waaronder de meeste ruime Vertrekken, en Zaal, meest alle van Stookplaatsen voorzien, Vestibule, ruime Zolderingen, Dienstbodenkamers, Keuken, Gewelfde en Gevloerde Kelders en verdere Gemakken. Op het Bassecour bevinden zich twee Vleugel-Gebouwen, als Orangerie, Melkhuis, Koetshuizen, Stalling voor 10 Paarden ingerigt; een en ander omgeven door Vischrijke Grachten. Voorts Tuinmanswoning, Boomgaard, Broeijerij, Tuin- en Moesgronden, Duiventil met een aantal Duiven, Schuur voor Paarden en Rundvee en Berg, Bouw- en Weilanden, Vijvers, heerlijke Wandelingen, Bosschen, Lanen, beplant met *duizenden* zware, en, om derzelver deugd, zeer geroemde en gezochte, opgaande Eikenboomen, ook zeer zware Beukenboomen en welig groeijend Eiken- en ander Hakhout. Wijders *vier* BOEREN-PLAATSEN, genaamd *KLEIN OLDENALLER*, *DE WILDEMAN*, *DE BLANKEVOORD* en *DE HEETKAMP*, waarvan de 2 eerste in de onmiddelijke nabijheid van het *Kasteel* gelegen zijn en daarmede een schoon geheel, ter grootte van ongeveer 86 Bunders uitmaken, allen bestaande in goed gebouwde Woningen, Schuren, Bergen, Schaapskooijen en verdere Getimmerten, met alle daartoe behoorende Bouw- en Weilanden, belangrijke onverdeelde AANDEELEN in het Heldenveld en Hoevenbroek, en verdere Gronden, opgaande Boomen en uitmuntende Akkermaalsbosschen en Heggen, en laatstelijk vele andere WEILANDEN, BOUWLANDEN, AKKERMAALS-BOSSCHEN en HEGGEN en ERFPACHTEN. Hebbende alle de te veilen Goederen te zamen eene grootte van ruim 208 Bunders.

Van alle deze bezittingen, welke ruime gelegenheid tot Jagtvermaak en Visscherij aanbieden, wordt betaald: aan Grondbelasting *f* 475,75, aan Polderlasten *f* 343,08.

De Pachten der Boeren-Plaatsen en die van Bouw- en Weilanden, welke afzonderlijk verhuurd worden en *niet* in eigen gebruik zijn, bedragen *f* 2319, terwijl de gemiddelde *jaarlijksche* opbrengst van het Hakhout dezer bezitting, gedeeltelijk op 7 en 8jarigen ouderdom gekapt, beloopt ruim *f* 1270.

Het *Kasteel*, met de Tuinmanswoning en Broeijerij, kan in eigen gebruik genomen worden met den 1sten Mei 1850; de kampen Bouw- en Weiland, daartoe behoorende, met 11 November e. k.; de Boeren-Plaatsen enz. met het einde der Pachten, en andere Goederen dadelijk. Breeder bij Biljetten omschreven.

Ter bezigtiging van het Kasteel wordt men verzocht vooraf bij de bewoners belet te vragen; geschiedende de aanwijzing, 8 dagen vóór den inzet en toeslag, door de Pachters der Boeren-Plaatsen en overigens door den Arbeider *H. Hoogenbrug*, aan de Allermolen. Alle verdere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, te Putten, alwaar de Koopsvoorwaarden *drie* dagen vóór den inzet zullen ter lezing liggen. Brieven *franco*.

*** **OPENBARE VERKOOPING**,

van eene aanzienlijke HOFSTEDE en LANDERIJEN, te Hagestein, welke zal gehouden worden ten overstaan van den te Vianen residerenden Notaris VAN DEN BERG, ter inzetting op Woensdag den 10^{den} October en ter finale toewijzing den 17^{den} October 1849, beiden des namiddags ten 4 ure, in *het Gemeentehuis* te Hagestein, als:

N°. 1. Eene hechte, sterke BOUWMANSWONING, groote SCHUUR en BERG, met circa 9 Bunders uitmuntend BOOMGAARD-, BOUW- en WEILAND daarachter, gelegen op den Polder *den Biezen*, Kadaster Sectie B., N°. 426 tot en met N°. 437. Dragende in de Polderlasten slechts voor 6 Bunders.

N°. 2. Ruim 7 Bunders zeer vruchtbaar BOUWLAND, op voormelden Polder, genaamd *HET BUFFIT*, Sectie B., Nummers 502 en 503.

N°. 3. Eene kostbare UITERWAARD, groot 3 Bunders, 07 Roeden, 70 Ellen, tegenover het Perceel N°. 1 gelegen, Sectie A., N°. 4.

N°. 4. Eene dito UITERWAARD, daaropvolgende, groot 3 Bunders, 22 Roeden, 70 Ellen, Kadaster Sectie B., N°. 421.

N°. 5. 4 Bunders, 40 Roeden goed HOOILAND, op den Polder *Autena*, onder Vianen. Kadaster Sectie C., N°. 115 tot en met 119.

Eerst in Percelen en daarna, bij combinatie, in ééne Massa.

Alles breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

*** **ERFHUIS op de *LATHMER*, onder *WILP*.**

De Notaris A. L. DE KRUIJFF, te Voorst, zal op den Huize *de Lathmer*, onder Wilp, op Dingsdag den 16^{den} October 1849 en volgende dagen, telkens te beginnen des voormiddags om 9 ure, Erfhuis-wijze verkoopen:

Een grooten, netten INBOEDEL, bestaande in allerlei Mahonie- en Gladhouten Meubelen, als: Canapé's, Kabinetten, Secretaires, Chiffonnières, Linnenkasten, Tafels, Stoelen, Spiegels, Vloerkleeden, Karpetten, Ledikanten, Bedden met Toebehooren, Porcelein, waaronder een compleet Tafel-Servies, Verlakt-, Glas-, Koper-, Tin-, Aardenwerk, enz.

2 Koetspaarden, Barouchette, nieuwe Tentwagen en Zomerwagen, 2 Boerenwagens, waarvan een met Kleed,

3 Sleep- en andere Karren, zware Biksteenen Rol-Sleepmachine en verdere Bouw-, Melk-, Tuin- en Deel-Gereedschappen, enz.

20 stuks, allen zwart- of rood-lakenveldsche Koeijen, Vaarsen, Ossen en een dito Stier, benevens eenige Varkens.

Verschillende Bloemen en andere Gewassen; 2 groote Visch-Zegens en andere Vischtuigen; eene partij Hooi, Stroo en ongedorste Haver; ongeveer 50 vimmen drooge Rijzen en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Op den eersten dag zal worden verkocht het levende Vee, de Rijtuigen, de Boerengereedschappen, enz.

Alles te bezien Zaturdag en Maandag te voren, tusschen 10 en 4 ure.

*** Men is voornemens om op Woensdag den 17den October 1849, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Zwaan*, te Broek in Waterland, ten overstaan van den te Monnickendam residerenden Notaris M. C. MERENS, in het openbaar te verkoopen:

Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANS-WONING, ERVE en LANDERIJEN, staande en gelegen te Watergang, Gemeente Landsmeer, Kadastraal: Sectie C, de Nos. 167, 168, 127, 129, 130, 131, 132, 126, 125, 124, 188, 200, 205; Sectie B, de Nos. 478, 479, 480; Sectie C, de Nos. 52, 51, 53, 155, 154; Sectie B, de Nos. 596, 597 en 598; alles te zamen groot 20 Bunders, 93 Roeden, 90 Ellen. Deze Onroerende Goederen zullen eerst ieder afzonderlijk, in 11 Percelen, en daarna gecombineerd worden aangeboden, zoo als zulks in de Biljetten breeder is omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Merens*, alwaar de Eigendoms-Bewijzen en Veilconditiën gedurende 8 dagen vóór den Verkoopdag ter lezing zullen liggen.

*** Men is voornemens om op Woensdag den 17den October 1849, des avonds ten 7 ure, in het Logement *de Zwaan*, te Broek in Waterland, ten overstaan van den te Monnickendam residerenden Notaris M. C. MERENS, in het openbaar te verkoopen:

No. 1. Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANS-WONING met ERVE, benevens 2 Stukken WEILAND en één Stukje RIETLAND, staande en gelegen te Overleek, Gemeente Monnickendam, te zamen groot 1 Bunder, 75 Roeden, 50 Ellen, Kadastraal Sectie C, de Nos. 273, 274, 275 en 276.

En No. 2. Negen Stukken WEILAND, gelegen in de Gemeente Broek in Waterland, Kadastraal Sectie A, de Nos. 43, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117 en 118, te zamen groot 12 Bunders, 7 Roeden, 70 Ellen.

Deze beide Percelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden aangeboden.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Merens*, alwaar de Eigendoms-Bewijzen en Veilconditiën 8 dagen vóór den Verkoopdag ter lezing zullen liggen.

*** De Notaris Mr. J. J. ERMERINS, residerende te Zierikzee, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, op Donderdag den 25sten October 1849, 's namiddags ten 2 ure, in het Logement van *F. J. van Oppen*, te Zierikzee, veilen en verkoopen:

1o. De AMBACHTS-HEERLIJKHEID VAN *ZONNEMAIRE*, op het Eiland Schouwen, District Zierikzee, Provincie Zeeland, met de daaraan verbondene inkomsten, als:

Aanwassen en Rietveld, Erfpachten, Cijnsen, Etting van de Wegen, Jagt, Vogelarij en Visscherij en verdere Ambachtsgevolgen, benevens eene Erfpacht op den Koren-Windmolen van Noordgouwe en Zonnemaire, groot *f* 78.

2o. Een VIERDE in 55 Blokken TIENDEN in de Polders Dreischor en Maarland; een DERDE in 22 Blokken TIENDEN in den Polder van Zonnemaire; drie Blokken TIENDEN in den Polder Bantum, en de HELFT in de TIENDEN van het Galgenpoldertje, allen gelegen op het Eiland Schouwen; van welke Tienden de opbrengst gedurende de laatste 15 jaren gemiddeld heeft bedragen *f* 1772,04½ 's jaars.

3o. 2 Bunders, 88 Roeden, 50 Ellen BOUWLAND, gelegen onder Zonnemaire; 3 Bunders, 55 Roeden, 50 Ellen BOUWLAND, onder Nieuwerkerk, in Duiveland, en 1 Bunder, 50 Roeden, 30 Ellen BOUWLAND, in het Poortambacht der Stad Zierikzee, en

4o. Eene OBLIGATIE ten laste Schouwen, groot *f* 600, rentende 3 percent, en eene DITO ten laste Burgt en Westland, groot *f* 600, rentende 3½ percent.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** Bij **H. A. KRAMERS**, te *Rotterdam*, ziet het licht:

Van den Hoogleeraar

G. J. MULDER,

DE WEG DER WETENSCHAP,

zijnen Leerlingen op nieuw aanbevolen.

Prijs **60** *Cents.*

WETENSCHAP EN VOLKSGELUK.

Een Woord voor *Nederland* geschreven, 15 September 1849.

Prijs **75** *Cents.*

Bij dit laatste leze men ook hetgeen door denzelfden Hoogleeraar in December 1848 geschreven is, onder den Titel:

Verval van Nederland.

BEZUINIGING, ONDERWIJS.

Prijs **40** *Cents.*

*** De **BRATA JOEDA**, of de **KRIJG DER BHARATAS**, naar het Javaansch Heldendicht van **HEMPOE SEDAH**, in 69 Zangen, Metrisch overgebragt door P. P. ROORDA VAN EISINGA, Hoogleeraar. Prijs *f* 3,60.

Bovenstaand werk ziet op heden het licht bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, en is alom te bekomen.

Voor *f* 2,25, in plaats van *f* 7:

ALBUM

VAN HONDERD OP STAAL IN OMTREK GEGRAVEERDE PLAATJES, voorstellende de voornaamste SCHILDERIJEN uit de eerste Kabinetten van Europa (zijnde eene Bloemlezing uit het Werk getiteld: **EUROPEESCH MUSEUM**). Het getal voorhanden zijnde Exemplaren is zeer gering; de aflevering zal geschieden in nette Etui, door **J. H. VAN DER BEEK**, Boekhandelaar, Achterburgwal, bij de Stilsteeg, te Amsterdam, tegen Contante Betaling en op *franco* aanvraag.

DE DERDE DRUK VAN DEN

BRIEF VAN LOUIS DISANCTIS,

VOORHEEN PRIESTER TE ROME,

THANS BEDIENAAR VAN HET EVANGELIE TE MALTHA, AAN

PAUS PIUS IX,

is voor slechts 25 CENTS alom te verkrijgen.

*** Door W. H. VAN HEYNINGEN is verzonden

DE ZENDINGSZAAK

DE ZAAK VOOR ONZEN TIJD,

door *J. P. de KEYSER.*

Prijs 40 Cents.

Ter perse, om eerstdaags te verzenden:

WAT ER VAN DIEPENBEEK WERD,

door *T. CHONIA.*

Één Deel, met Vignet. Prijs *f* 3,75.

Dit Werk is een vervolg op **het Leesgezelschap te Diepenbeek**, van wijlen Prof. ***van Limburg Brouwer.*** Bij eenige bekendheid zal het niet minder de algemeene goedkeuring wegdragen, als dit het geval is geweest met het Werk waar het zijnen oorsprong aan te danken heeft.

't Is een van die degelijke, onderhoudende werken, die ook nadat men het heeft gelezen waarde behoudt.

LAMARTINE.

Bij de Boekhandelaars P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, en VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, is van de pers gekomen:

Geschiedenis der Fransche Omwenteling van 1848, door A. DE LAMARTINE. Uit het Fransch vertaald. Eerste Aflevering. *f* –,75.

Dit belangrijke Werk zal in acht gelijke Afleveringen, die te zamen twee Boekdeelen zullen vormen en welke men hoopt nog in den loop van dit jaar allen het licht te doen zien, geheel compleet zijn.

Bij eerstgenoemden Uitgever zijn nog Exemplaren voorhanden van: **Lamartine**, door J. KNEPPELHOUT. Kl. 8o., à *f* –,50.

*** W. F. STRAMROOD, Boekh. te Wijk bij Duurstede, geeft uit en heeft alom verkrijgbaar gesteld:

LEERREDENEN

VOOR

EVANGELISCHE CHRISTENEN,

ter bevordering van ware verlichting.

GESCHREVEN DOOR LUTERSCHE PREDIKANTEN.

Elke maand eene, bij bestelling à 10 Centen, dus f 1,20 in het jaar.

No. 1 — 4 is reeds verzonden; dezelve bevatten:

1e H. J. MATTHES, Pred. te Leyden. De ergernis der Wereld; naar aanleiding van Matth. 18, v. 7.

2e J. P. SCHULTZ JACOBI, Pred. te Rotterdam. De toenadering van Tollenaren en Zondaren tot Jezus, en hunne aanneming door Hem, eene gunstige getuigenis voor de Menschheid, voor de Godsdienst, voor het Christendom; naar aanleiding van Luk. 15, v. 1 en 2.

3e G. D. OTTO, Pred. te Amersfoort. Opwekking tot Troost en Ernst bij het aandenken aan brave en dierbare afgestorvenen; naar aanleiding van 2 Kon. 23, v. 17a.

4e K. N. MEPPEN, Pred. te 's Hage. De Inhoud, het Doel, de Invloed van het gemeenschappelijk Gebed; naar aanleiding van Luk. 22, v. 32a. (Uitgesproken te 's Hage, 26 Aug. ll.)

*** Bij A. VAN DER MAST, te Gorinchem, is van de pers gekomen en op aanvrage alom verkrijgbaar gesteld:

VOLLEDIG MOLENBOEK,

naar de behoefte van den tegenwoordigen tijd ingerigt, door J. H. HARTE. *f* 11,—.

Tot ultimo December dezes jaars blijft de Inteekening op dit Werk, dat thans compleet is, nog opengesteld; daarna wordt de prijs aanmerkelijk verhoogd.

*** Bij de ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, en de voornaamste Boekhandelaren in de overige Steden van het Rijk is ter Inteekening voorhanden: De Bestellingslijst op een uittegeven

ALPHABETISCH REGISTER

VAN

ALLE BEWOONDE OORDEN

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN;

MET AANWIJZING VAN

STEDEN EN GEMEENTEN,

met derzelver onderdeelen, Bevolking, getal Huizen, afstand tot de Hoofdplaats der Gemeente, enz.

VERVAARDIGD OP HET TOPOGRAPHISCH BUREAU VAN HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Een Deel, in rojaal octavo, van ongeveer 400 Bladzijden. Prijs *bij Inteekening* . . . *f* 4,50.

Dit Register, op last van het Ministerie van Oorlog vervaardigd, kan in vele omstandigheden van groot nut zijn, zijnde eene meer volledige vraagbaak dan het zoo zeer gezochte werk van GOSSELIN; zonder in aanmerking te willen doen komen, dat men in hetzelve eene menigte onderdeelen en details aantreft, die in het zoo evengenoemde werk niet voorkomen, zoo is de aanwijzing van de *zamenstelling der Gemeenten* een onderwerp, waarvan men te vergeefs de opgave zal zoeken en dat in vele opzigten belangrijk is te achten.

Al de renseignementen, in het werk voorkomende, zijn ontleend aan de daartoe verstrekte officiele opgaven der Gemeente-Besturen.

Daar het werk voor de pers gereed is zal men weldra met het drukken een aanvang kunnen maken en de Uitgave, met toestemming van Zijne Excellentie den Minister van Oorlog, in Februarij 1850 trachten te doen plaats hebben.

Op den 31sten October 1849 is de Inteekening gesloten en zullen daarna geene Exemplaren, dan voor eenen veel hoogeren prijs, te bekomen zijn, indien er dan nog voorraad overblijft.

Naar aanleiding eener dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Oorlog mogen de ERVEN DOORMAN verzekeren, dat al de Inteekenaren op de nieuwe **KAART DER NEDERLANDEN**, vervaardigd op het Topographisch Bureau, alsnu spoedig in het bezit derzelve zullen worden gesteld.

*** GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, geven uit:

BIJDRAGEN TOT DE PRACTISCHE HEELKUNDE, door Dr. ERNST BLASIUS, Professor in de Heelkunde, enz. Uit het Hoogduitsch door J. R. C. VAN CAMPEN. Eerste stuk. Prijs *f* 1,40.

☞ Het tweede en laatste stuk ziet binnen weinige weken het licht.

KLINISCHE HERINNERINGEN EN VERHANDELINGEN van Dr. C. CANSTATT, Hoogleeraar in de Geneeskunde. Uit het Hoogduitsch. Prijs *f* 2.

*** Door W. J. THIEME, te Zutphen, is uitgegeven ***L. F. BUNGENER.*** DRIE PREEKEN ONDER *LODEWIJK XV.* 1ste Deel. Uit het Fransch vertaald door **Dr. *W. G. BRILL.*** . . . *f* 3,00.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, zijn uitgegeven de navolgende Boekjes, ten behoeve van het

GODSDIENSTIG ONDERWIJS,

VOOR CATECHISATIEN EN SCHOLEN:

I. *C. E. van KOETSVELD.* Eenvoudige verklaring van de twaalf Geloofsartikelen, de tien Geboden en het Onze Vader, om onkundigen en bejaarden te onderrigten tot het doen hunner Belijdenis. *Derde druk.* Prijs . . . 20 Cents.

II. ———————— Hetzelfde verkort. *Derde druk.* . . . 10 Cents.

III. ———————— Noodig Onderrigt voor mijne Leerlingen. 2de *druk.* Prijs . 10 Cents.

IV. DE OUDE *THOMAS.* Eerste Leesboekje voor Christelijke Volks- en Armenscholen. *Tweede druk.* Prijs . . . 12½ Cents.

V. Eerste Oefening in het Lezen van den STATEN-BIJBEL. Ten behoeve van het Godsdienstig Onderwijs in de Zondag-Scholen. Prijs . 12½ Cents.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is *op heden* uitgegeven en verzonden:

Een **derde**, *verbeterde Druk* van

DE OUDEJAARSAVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

PREDIKANT TE 'S GRAVENHAGE.

In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,—.

Onlangs werd mede bij hem uitgegeven:

I. **EEN VIERDE, GOEDKOOPE DRUK**

VAN DE

SCHETSEN UIT DE PASTORY VAN MASTLAND.

Ernst en Luim uit het Leven van den Nederlandschen **DORPSLEERAAR.**

In klein formaat. Prijs *f* 1,50.

(Deze druk bevat alles wat over *Mastland* is uitgegeven.)

II. DE BEGRAFENIS.

TWEE LAATSTE SCHETSEN UIT DE PASTORY TE MASTLAND; tot aanvulling van den *eersten*, *tweeden* en *derden* druk afzonderlijk uitgegeven, in gr. 8vo. Prijs 60 Centen.

Nog weinige Exempl. zijn voorhanden van:

III. ***C. E. VAN KOETSVELD.*** Godsdienstige en Zedelijke Novellen. In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.